

Juureravi

Juureravi ehk endodontia on hambaraviharu, mis tegeleb hambasäsi ehk hambapulbi ja juuretipu piirkonna haiguste diagnoosimise, ravi ja ennetusega. Tihti võimaldab just juureravi protseduur säilitada eemaldamist vajava hamba.

Hambajuurepõletik ehk periodontiit on hamba juuretippe ümbritsevate kudede põletikuline seisund, mis enamasti tekib ravimata jäänud hambaaukude tõttu. Mikroobid pääsevad läbi aukude hambasäsisse ja liiguvad hamba juuretippudeni, mille tulemusena katkeb hambas verevarustus ja see n-ö sureb. Juureravi on vaja, kui hambaauk on jäänud ravimata ja põletik on jõudnud liiga sügavale hambanärvini, tekitades tugevat valu. Põletikulise juurega hammas võib olla lagunenud, täidisega või varasemalt juba mõne juureravi protseduuri läbinud.

Mis on juureravi eesmärk?

Juureravi eesmärk on eemaldada pöördumatult kahjustunud hambasäsi ehk hambapulp juurekanalitest, desinfitseerida kanalisüsteem ja seejärel täita juurekanal tihedalt täitematerjaliga. Juureraviga ennetatakse põletiku levimist lõualuusse ja eluohtlike tüsistuste tekkimist.

Juure ümberravi puhul tuleb aga kanalitest esmalt eemaldada vana, nakatunud juuretäidis. Juur kanaleid puhastatakse spetsiaalsete instrument dega hamba mälumispinnale puuritud ava kaudu. Juurekanali anatoomia täpsustamiseks ja juur täidise kvaliteedi kontrollimiseks tehakse juur ravi käigus mitu suusisest röntgenülesvõtet.

Juureravi on näidustatud, kui:

- esineb hambanärvi põletik;
- hammas on “surnud” ehk esineb hambapulbi nekroos st. kõdunemine;
- esineb juuretipu piirkonna või juureümbrise põletik ehk periodontiit;
- komplitseeritud proteesimise puhul on tegemist ennetava protseduuriga. .

Protseduuri sisu

Enne juureravi alustamist isoleeritakse hammas ülejäänud suukeskkonnast spetsiaalse kummi abil. See on oluline, et tagada protseduuri ajal puhas keskkond, patsiendi ohutus ja mugavus. Juurekanaleid puhastatakse spetsiaalsete instrumentidega hamba mälumispinnale tehtud ava kaudu ning loputatakse erinevate lahustega. Puhastatud juurekanalid täidetakse tihedalt täitematerjaliga. Juureravi käigus on vajalik teha mitmeid röntgenülesvõtteid, et täpsustada hamba anatoomiat, juurekanalite tööpikkust ja juuretäidise kvaliteeti. Juureravi järgselt võib osutuda vajalikuks paigaldada hambale kroon või mõni muu proteetiline lahendus, et suurendada hamba paranemise prognoosi.

Juureravi mikroskoobiga

Arst võib otsustada teha juureravi ka mikroskoobi abil. Mikroskoobiga juureravi käigus parandatakse mõnikord ka varasema ravi käigus tekkinud komplikatsioonidega: eemaldatakse juurekanalitest vana täidis ja muu liigne ning suletakse juurekanalisse tekkinud defektid.

Mis võib raskendada juureravi teostamist?

Juureravi võivad oluliselt raskendada kitsad, kõverad, ühinevad ja hargnevad, luustunud või laienenud ning sulgumata juuretipuga kanalid. Samuti võivad varasema ravi käigus kanalisse murdunud instrumendid, juurekruvid ja juuretihvtid ümberravi oluliselt takistada. Kanalis olevad takistused ehk astmed, kanaliseina augud ehk perforatsioonid või kiviõva juuretäidis võivad muuta juure ümberravi võimatuks. Juureravi protseduuri võib oluliselt takistada piiratud suuavanemine, väljendunud okserefleks ja raskus kohaliku tuimastuse saavutamisel.

Juureravi prognoos

Esmane juureravi õnnestub 90% juhtudest, kuid juureravi ümberravi korral on õnnestumise prognoos iga üksikjuhtumi puhul erinev. Kindlasti oleneb see ka patsiendi suuhügieenist ja korralikust hilisemast hamba taastamisest.

Vaatamata juureravi üldiselt kõrgele õnnestumisprotsendile, võib kuni 10% juhtudest hamba säilitamiseks vajalik olla kirurgiline sekkumine (juuretipu kirurgiline eemaldamine, perforatsiooni või resorptsiooni defektide parandamine). Kuigi kirurgiliste protseduuride prognoos on üldiselt hea, peab arvestama, et kuni 5% juhtudest võib osutuda vajalikuks ikkagi hamba eemaldamine.

Protseduuriga kaasnevad riskid

Iga protseduuriga kaasnevad riskid, mis võivad mõjutada juureravi kulgu ja prognoosi. Riskide tekkevõimalust saab hinnata ja selgitada arst. Juureravi sagedasemad tüsistused on:

- kroonilise põletiku ägenemine ehk lokaalne paistetus ja valu. Ägedate põletikunähtude puhul võib osutuda vajalikuks antibiootikumikuuri määramine;
- närvikambri põhja mulgustus ehk perforatsioon;
- astme või ava tekkimine hamba juurekanali seina;
- kanali blokeerumine murdunud instrumendiga;
- medikamentide või juuretäidise materjalide sattumine üle juuretipuava lõualuusse, harvem ka põskkoopasse või närvikanalisse, mis võib põhjustada valunähte;
- juurekanali seinas leitav mõra, mis ei ole ravitav, ja millega kaasneb hamba eemaldamine.

Juureravi järel tuleb hamba krooniosa taastada võimalikult kiiresti. Selleks, et vähendada hambaseina murdumise riski, tuleks tagahambad taastada tervet mälumispinda haarava ülesehitusega. Vastupidavaima tulemuse annab hamba kroonimine.

Alternatiivsed lahendused

Juureravi alternatiivseks raviviisiks on hamba eemaldamine ja hamba asendamine proteetilise lahendusega, näiteks implantaadiga.

Juureravi järgne suuhooldus

Nii juureravi visiitide vahel kui pärast juureravi on ravi-
tulemuste säilitamiseks oluline hoida head suuhügieeni.
Ainult hambaharjast jääb suuõõne ja hammaste korra-
likuks puhastamiseks väheks - iga päev tuleb kasutada
ka hambaniiti või hambavaheharjasid, keelekaabitsat ja
suuloputusvahendit. Kindlasti tuleks 1–2 korda aastas
külastada ka suuhügienisti ning lasta teha hammastele
korralik puhastus, mille käigus eemaldatakse hamba-
kivi, pigment ning katt.

